

Varde Kommune
Att. Benthe Jensen

E-mail: vardekommune@varde.dk; beje@varde.dk

25. august 2017
Sag 14/00339
/NVO

Afgørelse om kommunale rådighedsbeløb modtaget i 2013

Indledning

Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, om der anvendes midler fra kommunale vandselskaber til aktiviteter, der ikke er forbundet med deres drift.

Hver kommune skal årligt indberette alle uddelinger eller vederlag af økonomisk værdi for kommunen (rådighedsbeløb), som kommunen har modtaget fra et kommunalt vandselskab. I de tilfælde hvor en kommune ikke har modtaget rådighedsbeløb, afgiver kommunen en erklæring herom.

Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om, hvorvidt kommunens indberettede rådighedsbeløb mv. kan godkendes. I de tilfælde hvor Forsyningssekretariatet ikke kan godkende en indberetning/erklæring, fastsætter Forsyningssekretariatet rådighedsbeløb mv.

Herefter meddeles det godkendte eller det af Forsyningssekretariatet fastsatte rådighedsbeløb mv. til Økonomi- og Indenrigsministeriet, som beregner og reducerer kommunernes statstilskud.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5000
Fax 4171 5100
CVR-nr. 10 29 48 19
kfst@kfst.dk
www.kfst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Afgørelse

Forsyningssekretariatet har truffet afgørelse om, at Varde Kommunes indberetning efter stoploven for 2013 kan godkendes efter indsendt dokumentation for Varde Forsyningsservice A/S' efterbetaling af det i udkastet til afgørelsens fastsatte rådighedsbeløb svarende til Varde Forsyningsservice A/S opkrævning af avance.

Efterbetalingen er ligeledes bekræftet af serviceselskabet i mail af 21. august 2017.

Afgørelsen er truffet efter § 5 i lovebekendtgørelse nr. 634 af 7. juni 2010 om lov om kommuners afståelse af vandselskaber (stoploven)¹, hvorefter Forsyningssekretariatet som indberetningsmyndighed træffer afgørelse om indberettede rådighedsbeløb, rådighedsdatoer, forrentning og eventuelle fradrag efter § 4, stk. 3.

Afgørelsesgrundlaget er begrundet i det følgende:

Sagsfremstilling

Generelt om stoploven

Kommunerne skal hvert år senest den 1. februar indberette registrerede rådighedsbeløb modtaget fra de kommunale vandselskaber eller afgive erklæring om, at ingen registreringer har fundet sted i det forløbne år, jf. stoplovens § 4, stk. 1.

Indberetningen skal angive det samlede beløb, som kommunen har fået rådighed over (rådighedsbeløbet) og fra hvornår, beløbene har været til rådighed (rådighedsdatoerne). Endvidere skal indberetningen angive en beregnet forrentning af rådighedsbeløbet fra de enkelte rådighedsdatoer og frem til 1. november i indberetningsåret, jf. stoplovens § 4, stk. 2.

Indberetningen eller erklæringen sendes til Forsyningssekretariatet på et skema, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet. Skemaet skal være bilagt et organisationsdiagram, ligesom kommunen samtidig skal indsende en standardrevisorerklæring fra kommunens revisor. Standardrevisorerklæringen offentliggøres ligeledes af Forsyningssekretariatet. Kommunens revisor skal erklære sig om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning eller erklæring, jf. bekendtgørelse nr. 1212/2010 § 3, stk. 1.

Kommunens indberetning og de tilhørende revisorerklæringer

Forsyningssekretariatet har den 17. februar 2014 modtaget kommunens indberetning om, at der ikke er foretaget uddelinger, afståelser eller omstruktureringer i 2013. De tilhørende revisorerklæringer fra henholdsvis kommunens og vandselskabernes revisor indsendt sammen med indberetningen bekræfter begge med forbehold rigtigheden af kommunens erklæring og forsyningernes opgørelse opgjort til 0 kr. i uddelinger mv.

¹ Lovebekendtgørelsen er ændret ved lov nr. 132 af 16/02/2016 § 5.

Forsyningssekretariatet har ikke fundet, at revisorerne forbehold giver anledning til nærmere undersøgelse. Sekretariatet er imidlertid blevet opmærksomt på vandselskabernes revisorerklæring, hvori det oplyses, at det kommunale serviceselskab ved fakturering af vandselskaberne har indregnet en avance (mark-up).

Udkastet til afgørelse er sendt i høring den 27. juni 2017 med tre ugers høringsfrist.

Kommunen indsendte høringssvar den 10. august 2017.

Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om, hvorvidt kommunens rådighedsbeløb, rådighedsdatoer, den beregnede forrentning og størrelsen af eventuelle fradrag, kan godkendes. Hvis Forsyningssekretariatet ikke kan godkende en indberetning/erklæring, fastsætter Forsyningssekretariatet rådighedsbeløb mv., jf. stoplovens § 5.

Begrundelse

Forsyningssekretariatets tilsyn

Forsyningssekretariatet er indberetningsmyndighed efter stoploven og fører derfor tilsyn med, om der er anvendt midler fra kommunale vandselskaber til aktiviteter, der ikke er forbundet med deres drift.

Udgangspunktet er med andre ord, at der føres tilsyn med, om de takstfinansierede ”vandpenge” anvendes til vandselskabets egen virksomhed. Anvender en kommune selskabets vandpenge til andre formål, foretages der modregning i kommunens statstilskud.

Det fremgår af lovbemærkningerne til stoplovens § 9, at: *Regnskabs- og revisionsinstruksen vil have en sådan udformning, at indberetningsmyndighedens tilsyn med overholdelsen af § 4, primært vil kunne baseres på en konstatering af, at revisor har konstateret tilstedeværelsen af den forudsatte dokumentation, samt at der ikke er konstateret forhold, som burde have givet anledning til registreringer.*

På baggrund af lovbemærkningerne, er det Forsyningssekretariatets opfattelse, at Forsyningssekretariatet som udgangspunkt kan godkende en kommunes indberetning/erklæring, hvis kommunens revisor har afgivet en erklæring om rigtig og fuldstændig indberetning/erklæring.

Det fremgår af revisionsinstruksen, at revisor bl.a. i forbindelse med afgivelsen af sin erklæring særligt skal påse en række ting, herunder:

"om priser mellem de af kommunen direkte og indirekte ejede serviceselskaber og forsyningsvirksomheder alene dækker de direkte og indirekte omkostninger i serviceselskabet"

Forsyningssekretariatets godkendelse på baggrund af revisors erklæring forudsætter i øvrigt, at sekretariatet ikke ud fra øvrige oplysninger har grund til at anse indberetningen/erklæringen for ikke at være korrekt.

Forsyningssekretariatets vurdering som indberetningsmyndighed efter stoploven er foretaget på baggrund af selskabets indberetning med tilhørende revisorerklæringer og uddybende informationer.

De indsendte revisorerklæringer

Kommunens revisor har i sin erklæring hverken afgivet forbehold eller haft nogle supplerende oplysninger. Vandselskabernes revisor har derimod i sin erklæring afgivet både forbehold og haft en række supplerende oplysninger.

Forbehold

Det af vandselskabernes revisor afgivne forbehold for at selskabernes årsrapporter for 2013 endnu ikke er aflagt, giver ikke Forsyningssekretariatet anledning til at foretage nærmere undersøgelser. Forsyningssekretariatet skal blot anmode kommunen om at give sekretariatet meddelelse, hvis der derved måtte fremkomme nye oplysninger, som har betydning for kommunens indberetning efter stoploven.

Vandselskabernes revisor har desuden taget forbehold for fastsættelsen af vejbidrag. Det fremgår af revisorerklæringen, at vejbidraget for 2013 foreløbigt er fastsat til 6 % af de foretagne investeringer til kloakledningsanlæggene for 2013, og at der ikke foreligger dokumentation for, at dette modsvarer de faktiske omkostninger. På baggrund af Højesterets afgørelse af 5. februar 2016 (sag 49/2015) inddrager sekretariatet imidlertid som udgangspunkt ikke forbehold om vejbidrag i sin vurdering af indberetningen, medmindre fastsættelsen af vejbidragssatsen er fastsat urimeligt lavt, således at der er tale om en åbenlys uddeling i henhold til stoploven. Sekretariatet har derfor ingen bemærkninger hertil.

Supplerende oplysninger

Uden at tage forbehold har vandselskabernes revisor i sin erklæring henvist til selskabernes redegørelse vedrørende Varde Forsyningservice A/S, hvoraf det fremgår, at serviceselskabet ved fakturering af Varde Vandforsyning A/S og Varde Kloak og Spildevand A/S har indregnet en avance (mark-up). Sekretariatet vurderer i den henseende, at et

kommunalt ejet serviceselskab kun må indregne kostpris og ikke markedspris. Dette bliver behandlet mere detaljeret senere i afgørelsen.

Vandselskabernes revisor har desuden i sin erklæring en supplerende oplysning om, at Varde Kommunes mellemværende med henholdsvis Varde Vandforsyning A/S og Varde Kloak og Spildevand A/S forrentes med en variabel rente baseret på den rente kommunen betaler til eksterne finansieringskilder. Forretningen er således ikke foretaget i overensstemmelse med bekendtgørelse om afvikling af mellemværender mellem kommuner og vandselskaber (BEK nr. 319 af 28. marts 2010). Henset til den lave rente, er det selskabernes revisors vurdering, at der ikke foreligger en uddeling. Kommunen har i mail af 2. maj 2016 oplyst, at den anvendte rente vedrørende gældbrevet er Nationalbankens udlånsrente. Denne udgjorde i første kvartal i 2013 0,3 % og i resten af 2013 udgjorde den 0,2 %. Kommunens revisor har ikke haft nogen bemærkninger i sin revisorerklæring om rentens størrelse. Forsyningssekretariatet har derfor umiddelbart ikke nogen bemærkninger hertil. Energistyrelsen er ressortmyndighed for denne bekendtgørelse, og sekretariatet videresender derfor denne oplysning til styrelsen til orientering og eventuel videre foranstaltning.

Vandselskabernes revisor har endvidere en supplerende oplysning om, at kommunen har leveret ydelser i et meget begrænset omfang til selskaberne i året 2013. Selskabernes revisor oplyser ikke at have vurderet, om kommunens vederlag herfor indeholder registreringspligtige ydelser, idet denne vurdering påhviler kommunens revisor.

Kommunens revisor har ikke i sin erklæring taget forbehold for prissætningen af disse ydelser. Kommunen revisor har imidlertid i et notat redegjort for, at det drejer sig om en ganske uvæsentlig levering af administrativ bistand i form af en opretholdt kommunikationslinje med KMD i forbindelse med vandselskabernes brug af FAS. Bistanden er fastsat til 9.000 kr. eksklusiv moms er ophørt.

Sekretariatet gør i den forbindelse opmærksom på, at bekendtgørelse nr. 1468 af 16. december 2009 om kommuners varetagelse af administrative opgaver, m.v. er ophævet med virkning fra 1. januar 2013. Energistyrelsen er ressortmyndighed for bekendtgørelsen. Sekretariatet videresender derfor denne oplysning til styrelsen. Sekretariatet har ikke derudover bemærkninger hertil.

Vandselskabernes transaktioner med det kommunale serviceselskab

Forsyningssekretariatet er ved vandselskabernes revisors supplerende oplysning blevet opmærksom på, at der kan være tale om uddeling i forbindelse med de kommunale vandselskabers betaling for

serviceydelser til det kommunale serviceselskab Varde Forsyningsservice A/S, der er en del af kommunens forsyningskoncern².

Forsyningssekretariatet har den 2. maj 2016 modtaget en mail af kommunen, hvori det fremgår af mailkorrespondancen, at det blev besluttet ved selskabsudskillelsen, at Varde Forsyningsservice A/S skulle opkræve avance på 5 pct. til brug for de investeringer, der fremadrettet ville ligge i dette selskab (indtil 5,0 mio. kr.). I 2013 udgjorde det i alt 1.429.274 kr., heraf 174.494 kr. til Varde Vandforsyning A/S og 568.270 kr. til Varde Kloak og Spildevand A/S. Kommunen har af samme mail indsendt et Excel-ark, hvoraf beregningen af avancens størrelse fremgår. Det samlede avancebeløb for 2013 udgjorde således 742.764 kr.

Vurdering

Forsyningssekretariatet vurderer, at den del af betalingen til Varde Forsyningsservice A/S for serviceydelser i 2013, der udgør avance, er et registreringspligtigt rådighedsbeløb efter stoplovens § 2, stk. 3.

Vurderingen støttes af bemærkningerne til vandsektorlovens § 19, der anfører, at:

”Et serviceselskab i en kommunal koncernstruktur kan alene kræve kostprisen for de serviceydelser, der leveres til forsyningsvirksomhederne i koncernen, jf. herved, at det ikke er en kommunal opgave at drive virksomhed med fortjeneste for øje.”

Naturstyrelsen under Miljøministeriet har på sekretariatets forespørgsel sendt en vejledende udtalelse om forståelsen af denne bemærkning til vandsektorlovens § 19. Det fremgår af udtalelsen bl.a., at vandsektorloven efter styrelsens opfattelse ikke ændrer på det udgangspunkt, ”..at det ikke er en kommunal opgave at drive virksomhed med fortjeneste for øje. Kravet om, at vandselskabets aftaler skal indgås på markedsvilkår, vedrører derfor kun aftaler, der indgås med private selskaber, som præciseret i bemærkningerne til § 19, stk. 5, samt deltagelse i anden virksomhed, jf. vandsektorlovens § 18.” Naturstyrelsens vejledende udtalelse i notatet ”Prissætning af serviceydelser til vand- og spildevandsselskaber inden for en kommunalt ejet koncern” af 5. september 2013” er vedlagt afgørelsen som **bilag 1**.

Miljøministeriet har også besvaret en henvendelse fra DANVA af 13. november 2013, der har opfordret ministeriet til at genoverveje reglerne

² Det fremgår bl.a. af pkt. 2.1 i Varde Forsyningsservice A/S’ vedtægter, at selskabets formål er at levere serviceydelser til de koncernforbundne selskaber Varde Vandforsyning A/S, Varde Kloak og Spildevand A/S, Varde Varmeforsyning A/S, Varde Affald A/S og Varde Forsyning A/S.

for prissætning i aftaler mellem et vandselskab og et serviceselskab i en kommunal koncern. Det fremgår af svaret bl.a., at:

”Miljøministeriet kan ikke fortolke reglerne om afregning mellem vandselskaber og serviceselskaber anderledes end at et vandselskabs betaling ud over kostprisen for serviceydelser, som varetages af et fælles serviceselskab ejet direkte eller indirekte af kommunen, og som derfor skal prissættes i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv princippet, må betragtes som uddeling.”

Miljøministeriets svar til DANVA er vedlagt afgørelsen som **bilag 2**.

Efter den seneste ændring af ministeriernes porteføljer hører stoplovsreglerne for samtlige forsyningsarter nu under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, hvor de administreres af Energistyrelsen. Over for Forsyningssekretariatet har styrelsen bekræftet, at den i det hele kan henholde sig til Naturstyrelsens notat om prissætning af serviceydelser til vand- og spildevandsselskaber inden for en kommunalt ejet koncern. Samtidig har styrelsen oplyst, at der arbejdes på en analyse vedrørende en eventuel harmonisering af modregningsreglerne, men at udkommet og en tidsplan for hvornår den kan foreligge fortsat er uvis. Forsyningssekretariatet finder derfor ikke, at styrelsens tilkendegivelse giver grundlag for en anden vurdering end den, der er lagt til grund for den foreliggende afgørelse.

Naturstyrelsens og Energistyrelsens udmeldinger understøtter således Forsyningssekretariatets vurdering, at kommunens serviceselskab ikke er berettiget til at opkræve avancebeløb for sine serviceydelser til vandselskaberne, fordi prisen kun skal dække kostprisen. Forsyningssekretariatet finder i den forbindelse, at Energistyrelsens igangværende analyse af modregningsreglerne heller ikke kan begrunde en anden vurdering, fordi det er uvist, hvad analysens resultat bliver og hvornår det kan offentliggøres.

Det er Forsyningssekretariatets opfattelse, at serviceselskabets skattebetaling er en omkostning, der muligvis kan indgå i serviceselskabets prissætning af sine ydelser. Forsyningssekretariatet har på den baggrund ved mail af den 5. maj 2017 spurgt kommunen, om serviceselskabets skattebetaling indgår i den vedhæftede opgørelse af avancer og bedt kommunen om at indsende en ny opgørelse, hvis dette ikke var tilfældet. Kommunen har i mail af den 14. juni 2017 henvist til serviceselskabets svar, hvor det fremgår, at serviceselskabet ikke mener, at der er behov for en ny beregning af avancebeløbene for 2013, da det kun drejer sig om 1.700 kr.

Forsyningssekretariatet har derfor ikke foretaget sig yderligere i forhold til serviceselskabets skattebetaling. Sekretariatet har således taget udgangspunkt i de avancebeløb, som kommunen indsendte i mail af den 2. maj 2016.

Den foreliggende sag har været sat i bero for at afvente afgørelse i en sag rejst ved domstolene af Slagelse Kommune om Forsyningssekretariatets hjemmel til at fastsætte rådighedsbeløb efter stoploven som følge af kommunens fastsættelse af vejbidrag. Østre Landsrets 5. afdeling afsagde dom i sagen den 5. februar 2016 (nr. B-355-14) og Højesterets 1. afdeling stadfæstede Landsrettens dom i den efterfølgende appelsag (sag nr. 49/2015). Sagen vedrørte ikke spørgsmål om prissætning af et serviceselskabs ydelser til et vandselskab i en kommunalt ejet koncern. Dommene giver efter Forsyningssekretariatets vurdering ikke grund til at revurdere retsgrundlaget for det foreliggende udkast til afgørelse.

Bemærkningerne er efter Forsyningssekretariatets vurdering ganske entydige og kan ikke misforstås. Lovgiver har villet forhindre, at kommunen uden modregning kan trække midler ud af sine vandselskaber.

Kommunens rådighedsbeløb

Efter Forsyningssekretariatets vurdering har Varde kommune således gennem sit serviceselskab opnået en økonomisk fordel ved at opkræve avance for sine ydelser til vandselskaberne, der udgør et registreringspligtigt rådighedsbeløb efter stoploven. Dette rådighedsbeløb fremgår ikke af kommunens indberetning efter stoploven for 2013.

Kommunens rådighedsbeløb fastsættes dette år til et beløb svarende til den avance, vandselskaberne har afkrævet af det kommunale serviceselskab i 2013.

Rådighedsbeløb for Varde Kommune i 2013		
Selskab	Avance opkrævet	I alt
Varde Vandforsyning A/S	174.494 kr.	174.494 kr.
Varde Kloak og Spildevand A/S	568.270 kr.	568.270 kr.
Samlede rådighedsbeløb		742.764 kr.

Fastsættelse af rådighedsdatoer og rentetillæg

Et rådighedsbeløb skal efter stoploven tillægges en forrentning fra rådighedsdatoen frem til 1. november i indberetningsåret. Rentesatsen er Nationalbankens diskonto den 1. januar i indberetningsåret, jf. stoplovens § 4, stk. 2.

Rådighedsdatoen er ifølge lovbemærkningerne til stoplovens § 3 "(..) *den dato, hvor det uddelte beløb eller vederlaget er til rådighed for kommunen (§ 2, stk. 1 og 2) eller den modtagne virksomhed (§ 2, stk. 3)*"

Forrentning af rådighedsbeløbet er ikke relevant i dette tilfælde, da Nationalbankens diskonto fra 2012-2015 har været 0 pct.

Kommunens efterbetaling af Varde Forsyningsservice A/S' opkrævning af avance

Kommunen har den 15. august 2017 indsendt dokumentation for, at Varde Forsyningsservice A/S har tilbagebetalt det fastsatte rådighedsbeløb på 742.764 kr. til Varde Kloak og Spildevand A/S og Varde Vandforsyning A/S.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående finder Forsyningssekretariatet ud fra en samlet vurdering, at kommunen efter at have dokumenteret, at Varde Forsyningsservice A/S har tilbagebetalt den opkrævede avance til Varde Kloak og Spildevand A/S og Varde Vandforsyning A/S, at kommunens indberetning kan godkendes, hvorefter der ikke er gennemført uddelinger mv. efter stoploven i 2013.

Dermed afsluttes Forsyningssekretariatets behandling af kommunens indberetning efter stoploven for 2013.

Klageadgang

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Klage over afgørelsen kan indbringes for domstolene.

Med venlig hilsen

Nikos Vourexakis
Fuldmægtig
Telefon: 41 71 52 31

E-mail: nvo@kfst.dk

Bilag mv.

Til brug for denne afgørelse har Forsyningssekretariatet anvendt følgende love, bilag samt mails, som kommunen har indsendt:

- Indberetning og tilhørende revisorerklæringer i henhold til stoploven indsendt af kommunen.
- Naturstyrelsens vejledende udtalelse prissætning af serviceydelser til vand- og spildevandsselskaber inden for en kommunalt ejet koncern af 5. september 2013.
- Miljøministeriets besvarelse af DANVA's henvendelse af 13. november 2013.
- Mailkorrespondance af blandt andet 2. maj 2016, 4. maj 2017, 14. juni 2017, herunder beregningerne af størrelsen af avancen og 15. august 2017.
- Relevante love herunder lovbekendtgørelse nr. 634 af 7. juni 2010 om lov om kommuners afståelse af vandselskaber (stoploven), bekendtgørelse nr. 1212 af 14/10/2010 om kommuners indberetninger og erklæringer efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger, lov nr. 469 af 12/06/2009 om lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven).